

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Dannavirke

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Dannavirke", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 502. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig10val-shoot-workid133084.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Dannevirke.

Dannevirke, Danmarks Giærde!
Mod dig drog en Jettehær,
Steen i Hjerte, Staal om Hærde,
Drog mod dig i Troldefærd,
Til et *Ragnaroke*-Stævne,
Dig at storme, dig at jævne
Med det flade, løse Muld!

Dannevirke, Danmarks Giærde!
Det er *ikke Thyras* Vold,
Som med Spader nu for Sværde
Jævne vil den Tyske Trolde,
Og i Paaske-Morgenrøde
Ei jeg taler til det Døde,
Som ei værge kan sig selv.

Dannevirke, Danmarks Giærde,
Det er Danmarks Sønnehær,
Muld i Hjerte, Steen i Hærde.
Født til Hertes Herrefærd.
Dig det er, som Stormen gjælder,
Dine Rækker som Vindfælder
Rykke op den vil med Rod.

Dannevirke, Danmarks Giærde,
Det er *Danskerens* Tilnavn,
Ubekendt for de Sprænglærde,
Snart for hele *Kjøbenhavn*,
Men dog levende tilstæde,
Kiær ad Ret og Fred og Glæde,
Lydhør for sit *Modersmaal*!

503

Hegn om deiligst Vang og Vænge,
Levende af Gud opsat,
Til om meer end Mark og Enge,
Til om *Livets* skjulte Skal,
Livets Kildespring at frede,
Som i Lunde, saa paa Hede,
Det er *Dansker-Folk* et selv.

Ja. den ædle *Dannekvinde*,
Dronningfødt, nu Bondeviv,
Folke-Hjertet er herinde,
Moderen til Lys og Liv,
Hendes Sønnekuld er Hæren,
Hendes Skammen, hendes Æren
Af det *Danske* Levnetsløb.

Hende er det, *Tysken* hader
Arvelig fra Hedenold,
Thi alt med *Skjoldungers* Fader
Gik i Kreds den *Tyske* Trolde.
Skyld for alt hvad *Dansk* der skedte
Hende gav, som »*Sorte-Grethe*«,
Holsten-Gottorps Idræts-Bog*).

Dannevirke, Danmarks Giærde,
Som kun løst ved *Slien* stod!

Trolde-Flokken, nu paafærde,
Drikke vil dit Hjerteblod,
Vil nu ikke længer spare
Spiren til en Helteskare,
Ei engang i Modersliv.

Høre kan du det paa *Wrangel*,
Dansker-Fienden velbekiendt,
Naar i *Kolding*, som i *Angel*,
Han, af Arrigskab indtændt,
Stemmer op sin gamle Vise,
Truer med, han dig vil spise
Som blødsødne Paaske-Æg!

* 504

Hidtil kun om *Sønder-Jydsken*,
Ligeop ti! *Kongea*,
Sloges med dig loit *Vild-Tysken*,
Giøs endda for *Bølgen blaa*,
Giøs endda for *Thor* fra Norden,
Dukket op af *Slette-Jorden*
Med sit gamle Hammertag!

Kun *femhundred* Aar tilbage,
I vor *Middelalders-Døs*,
Kun i *Kulled-Grevens* Dage
Danevangen kongeløs
Varsel fik om hvad nu hændes,
Og kan kun til *Frelse* vendes
Ved et himmelsk *Underværk*.

Trolden nu med *Helved-Brodde*
Rustet ud i *Tusindtal*,
Dybbel-Bjerg og *Fredriks-Odde*
Kalder *Vinding* alt for smal,
Nu, om end de *Danske Helte*
Krøb i *Ly* bag begge *Belte*,
Trolden fulgde dem paa *Fod*.

Denne gang derpaa han stiler,
Dansken skal faae *Ulivssaar*,
Ei han helmer, ei han hviler,
Før den under *Aaget* gaaer,
Eller med sin hele *Størke*
Møder ham i *Lys* og *Mørke*,
Blander med ham *Birtingsbad*.

Trolden nu med *Jettehaanden*,
Om han kan, *fuldfører* brat,
Hvad alt længe han i *Aanden*
Pønsed paa ved *Dag* og *Nat*:
Hjerte-Folket at udslette
Med dets *Navn* og med dets *Vætte*,
Med dets *Liv* og *Modersmaal*.

505

Derfor, *Danmark*, nu det giælder,
Om du har et *Sønnekuld*,
Som sit *Liv*, jo før, jo heller,
Vove tør for meer end *Guld*,
Men for hvad i *Verdens Øine*
Intet er mod *Fiendens Løgne*:
Hjerte-Dybets *Liv* og *Lys*!

Ikke blot med *Sværd* og *Bøsse*

Dine Svende, dine Mænd,
Maa paa Tysker-Larmen tøsse,
Men ei mindst med Mund og Pen,
Saa, hvor vredt end Trolden brummer,
Dog hans *Røst* og Roes forstummer
I vort *Danske* Fædreland!

Ikke længer vi maae tænke,
Troldens *Sprog* og *Tankegang*
I Høisædet vi kan bænke,
Trælle for i Danevang,
Og, vor *Moder* dog til Ære,
Banneret og Skjoldet bære,
Værge hendes Tungemaal!

Nei, skal ei i Gubbe-Munde
Modersmaalet snart uddøe,
Lykke-Skibet gaae tilgrunde
Ubemandet under Ø,
Snart maa, som af Cancelliet,
Feies ud *Hjemtyskeriet*
Af vor *Skole* og vor Sjæl.

Thi saalænge vi forguder
Fiendens Aand og Fiendens Sprog,
Og hans Roes i Øret tuder
Paa hver letnem Skolepog,
Som ved *Ingels* Bord i *Leire*,
Tysk maa over *Dansken* seire,
Vellyst over Kiærlighed!

506

Men da frækt ad *Frodes* Minde
Frodes Morder-Skare loe,
Dansken gjorde lyst derinde
Med *Stærk-Odders* Kæmpekno;
Under Sang paa *Modersmaalet*
Dansken lod alt *Tysk* fra Baalet
Gaae for Vinden op i Røg!

Dannevirke, Danmarks Giærde,
Danskheds ægte Sønnekuld!
Nu som da er Nød paafærde,
Marken er af Fiender fuld,
Samler ei du dine Kræfter,
Øver du ei Daad derefter,
Koster det din Moders Liv.

Du er hendes »*Mod* og *Mægne*«,*)
Hendes Haab og hendes Kraft,
Fat du flink paa hendes Vegne
Mjølners korte Hammerskaft!
Gjør saa Gavn med begge Hænder,
Gjør saa lyst til Markens Ender
Efter *Moders* Hjertelag!

Bryd ei Hjertets Kæmpe-Love!
Tænk paa Markens Liljevaand!
Sæt dit eget Liv ivove,
Mund mod Mund og *Haand mod Haand*!
Spar i Kampen, stout og aaben,
Alt hvad meer ei løfter Vaaben!
Da er Seiren klar paa Dansk!

Fred og Frihed til Guds Ære,
Dannekvindens Liv og Lyst,

Lad kun det dit Løsen være
I den store Kæmpedyst!
Da til evigt Æreminde
Fred og Frihed du skal vinde
For det *Himmelske* paa Jord!

*
– 507

Og om *Hoved* end dig fattes,
(Vee den hovedløse Hær!)
Alt dog skænkes, som det skattes
Hos Guds-Folket fjern og nær;
Saa hvad Hjertet higer efter:
Vise Raad og friske Kræfter,
Følges som Guds Gaver ad.

Da som Avnerne for Vinden
Trolde-Hæren splittes ad,
Kjønt med Skaal for *Dannekvinden*
Kvædes skal i *Axelstad*,
Til i de oprørte Bølger
Blegnet sig Nordstjernen dølger
Med *Stevns-Klinten* under Ø!

Rosen paa din Moders Kinder
Blomstrer op da brat paany,
Atter og Guld-Taaren vinder
I Høinorden Roes og Ry,
Og om end paa Græsbænk-Throne
Dannekvinden dog sin Krone
Bære skal med yndigt Smil!

Dannevirke, Danmarks Giærde!
Fat da Mod i Farens Stund!
Lad ei Skinnet dig forfærde!
Stol paa Gud af Hjertensgrund!
Nætter synge jo med Dage:
Gud er stærkest i de Svage,
Størst er Glæden hos de Smaa!

Lad kun skrylle, lad kun prale
Dødens Magter trindt paa Jord!
Lydt skal Slægterne lovtale
Folke-Livets Magt i Nord,
Som, med Livets Kilde fundet,
Dødens Magt har overvundet,
Banet Vei til Livets Maal!

508

Ja, om end forsinket længe.
Og forspildt til paa et Haar,
Sikkert her i Vang og Vænge
Rinder op et Gyldenaar
Med de yndigste Guld-Kværne,
Med en kongekronet Hjærne,
Fredegodt og frihaandsklart!